Rok VI Nr. 32. Sosnowiec, niedziela 1 lutego 1931 roku. Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00
Adres administracji: Piłsudskiego Nr 8 telefon 4-97, telefon redakcji 5-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.
Konto czekowe PKO. Warszawa 65 076

ODDZIAŁY: RADOM, Żeromskiego 78, tel. 23; KIELCE, Kilińskiego 10, tel 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki.

Sensacyjny dzień w procesie o spisek na życie marsz. Piłsudskiego.

Poseł Arciszewski twierdzi, że zamach był prowokacją.

WARSZAWA, 31. 1. (wl.) W trzecim dniu procesu o spisek na życie marsz. Piłsudskiego przesłuchano szereg świadków, między innymi zeznawał wywiadowca policji, były członek P. P. S., p. Tulo. Opowiadał on, że poseł Dzięgielewski na zebraniach partyjnych mówił, że trzeba się opodatkować na rzecz związków zawodowych, celem zakupienia broni i bomb łzawiących.

Niejednokrotnie mówiono o obaleniu rządu i wyrażano się „jeżeli nie ustąpi dobrowolnie, to pójdzie przez most, tak jak przyszedł". Na zakończenie kursu pod Częstochową urządzono wspólną fotografję, w której nie chciał wziąć udziału Białkowski, twierdząc, że taka fotografja może być w przyszłości niebezpieczna.

Następnie opowiadał, że dr. Michałowicz, zarządzający kursem, zaznaczył, że kurs milicji jest właściwie przysposobieniem wojskowem, że oficerowie, prowadzący ten kurs wiedzą o tem, że są „naszymi ludźmi", jak się wyraził i nie trzeba się z tem przed nimi kryć.

Oficer Szempeliński, który również prowadził ten kurs miał także o tem wiedzieć, że inni oficerowie przez palce przyglądali się tej robocie, podczas szkolenia milicji PPS.

Nastąpiła konfrontacja z oficerem Szempelińskim, który zaprzeczył, jakoby o tem wszystkiem miał wiedzieć.

W dalszym ciągu procesu przesłuchano posła Arciszewskiego, który zeznawał, że był przewodniczącym centralnego komitetu wykonawczego PPS., do czasu rozłamu. Milicja przeszła do PPS. frakcji i PPS CKW. została bez milicji. Należało zorganizować nową milicję, której zadaniem miała być obrona na zebraniach i wiecach PPS. przed napadami milicji frakcji. Dalej mówił, że od dłuższego czasu rzucały się w oczy prowokacyjne wystąpienia pewnych ludzi na wiecach, nie należących do partji. I tak np. podczas wiecu na stokach cytadeli w roku 1929, gdy obecna tam policja zaczęła szarżować, jeden z uczestników wiecu, niejaki Godlewski, funkcjonarjusz policji krzyknął „Precz z Piłsudskim". Następnie kilku konfidentów rzuciło się na dowodzącego policję kom. Foksa, chcąc go pobić.

14 września podczas wiecu ustalono również prowokacyjne wystąpienia.

Świadek dowiedział się o tem jakoby od p. Kaweckiego, naczelnika wydziału bezpieczeństwa ministerjum spraw wewnętrznych.

Prokurator wystąpił z wnioskiem o konfrontację posła Arciszewskiego z p. Kaweckim, dla stwierdzenia, czy ten fakt miał miejsce.

Jagodziński zwierzył się świadkowi, że ma zamiar urządzić próbny zamach, dla przekonania się, czy jego ludzie są pewni. Poseł Arciszewski odradzał mu tego. Dopiero z gazet dowiedział się o planowanym zamachu i o aresztowaniu Jagodzińskiego.

Prokurator Grabowski, gdy świadek mówił, że zamach był prowokacją policji, zarządził zaprotokułowanie słów posła Arciszewskiego.

Obecny na rozprawie minister Michałowski wyraził swoje oburzenie, co do podejrzeń świadka. Skonfrontowano wreszcie posła Arciszewskiego z p. Kaweckim, który stwierdził, że nigdy z jego ust nic podobnego nie wyszło.

Trybunał sądowy udał się na naradę. Po kilku minutach wrócił i przewodniczący oświadczył posłowi Arciszewskiemu, że będzie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za oskarżenia, rzucone pod adresem władz państwowych.

Następnie przesłuchano posła Pużaka, posła Śledzińskiego i in.

Dalszy ciąg procesu jutro o godzinie 12-ej w poł.

400.000 hitlerowców między Berlinem a granicą Polski

szykuje się do marszu na Berlin

PARYŻ, 31. 1. (PAT). W czasie omawiania przez izbę przedstawionych przez poszczególne stronnictwa porządków dziennych, Franklin Bouillon, zwracając się w stronę socjalistów oświadczył:

„Czy prawdą jest, iż wasi towarzysze niemieccy uprzedzili was, że sytuacja jest poważna, że Niemcy znajdują się w przededniu wojny cywilnej i że, według raportów policji, pomiędzy Berlinem a granicą polską skoncentrowanych ma być 400 000 hitlerowców, gotowych do marszu na Berlin".

Krwawa bójka w Zawierciu zakończona śmiercią

Złamany sztylet w piersi robotnika.

Wczoraj o godzinie 5 popołudniu jadłodajnia przy ulicy Paderewskiego nr. 2 w Zawierciu była widownią krwawej walki, która

zakończyła się śmiercią

Antoniego Wacowskiego, ślusarza z zawodu, liczącego lat 37, zam. przy ul. Marszałkowskiej 37

i poranieniem

Piotra Tutajewicza (ślusarz, Topolowa 1).

W jadłodajni zabawiało się

pijane towarzystwo

w osobach: Wiktora i Antoniego Nowaków, bez zajęcia (11 Listopada 9). Antoniego Wacowskiego i Piotra Tutajewicza.

Weseli kompanowie grali w karty. W pewnej chwili

wynikła sprzeczka

między towarzyszami od kieliszka, w czasie której jeden z Nowaków rzucił w Tutajewicza butelką, raniąc go ciężko w głowę.

Pijani przenieśli się na ulicę i tu rozpoczęła się

bójka na noże.

Wiktor Nowak zadał Wacowskiemu kilka

pchnięć sztyletem,

długości 25 cm., który przy ostatnim ciosie złamał się, pozostając do

połowy w piersi

Wacowskiego. Wacowski upadł, zalewając się krwią. Nowakowie poczęli uciekać. Za nimi popędzili kolejarz Franciszek Wawrzak i posterunkowy Rozpondek i

ujęli sprawców zajścia,

ukrytych na strychu domu przy ulicy Kościelnej.

Wacowskim zajęli się lekarze kasy chorych, dr. Jurkiewicz i dr. Ziembiński, udzielając mu pierwszej pomocy. Wacowski po pierwszym opatrunku

zmarł.

Osierocił on żonę i dwoje dzieci.

Morderców aresztowano.

Ohydna zbrodnia rzekomego towarzysza synów.

Rodzina Skwierczyńskich miała w Zakrzewku (pow. Szamotuły)

złą sławę.

Były po temu aż nadto słuszne powody, które w końcu zaprowadziły dwuch młodych Skwierczyńskich

do więzienia.

W domu pozostała matka z utęsknieniem oczekująca powrotu synów. Bo dla matki dziecko pozostaje dzieckiem choćby

dopuściło się zbrodni.

Jakaż była radość Skwierczyńskiej, kiedy zjawił się u niej niejaki Jan Woźniak, podający się za towarzysza więziennej niedoli jej synów i zapowiadający

rychły ich powrót

z powodu amnestji. Przyjęła go z otwartemi ramionami, prosząc by pozostał na kolację i

rozgościł się jak w domu.

W pewnej chwili Woźniak korzystając z tego, że byli sami dobył rewolweru i grożąc

kulą w łeb

krzątającej się przy kuchni kobiecinie, zażądał pieniędzy. Zrabowawszy je pomimo rozpaczliwej obrony,

rozebrał Skwierczyńską do naga

i na nieprzytomnej z wrażenia i zmęczenia walką kobiecie

dokonał gwałtu,

poczem związawszy ją sznurami, zbiegł.

POGŁOSKI O WYJEŹDZIE MARSZ. PIŁSUDSKIEGO do kraju

WARSZAWA, 31. 1 (wl.) Pisma francuskie donoszą, jakoby marszałek Piłsudski zamierzał w najbliższym czasie już powrócić do kraju.

Wiadomość tą otrzymano podobno z najbliższego otoczenia marszałka Piłsudskiego, który czuje się tak dobrze dzięki pobytowi na Maderze, iż uważa wypoczynek swój za dostateczny.

• • •

LIZBONA, 31. 1. Największy wodnopłatowiec świata DO X wystartował dziś z Lizbony do swego etapowego lotu do Ameryki Południowej.

Najbliższym etapem jest Funchal na Maderze.

POKÓJ FRANCJI — KOSZTEM POLSKI.

PARYŻ, 31. 1. Z powodu mowy, wygłoszonej przez prałata Kaasa, Jacques Bainville pisze w dzienniku „La Liberte", że Niemcy po raz pierwszy występują otwarcie wobec Francji z propozycją okupienia jej spokoju kosztem Polski.

Dzieje się to samo, co miało miejsce w czasie rozbiorów Polski. Wiadomo bowiem, że drugi rozbiór uratował rewolucję francuską. Wobec oporu, jaki stawiała Francja, Niemcy zwróciły się na wschód, gdzie orzech był mniej twardy, do zgryzienia.

RZĄD LAVALA OTRZYMAŁ votum zaufania.

PARYŻ, 31. 1. Po burzliwej dyskusji w izbie deputowanych nad oświadczeniem rządowem przystąpiono do głosowania nad porządkiem dziennym, za którym wypowiedział się rząd.

W głosowaniu gabinet sen. Lavala uzyskał 312 głosów przeciw 258.

W głosowaniu nad drugą częścią wniosku o zaufanie do rządu rząd uzyskał 309 głosów przeciwko 258.

Prasa dzisiejsza, omawiając wczorajsze zwycięstwo Lavala, wyraża wielkie zadowolenie, podnosząc, że gabinet będzie mógł przystąpić do rzeczowej pracy, gdyż uzyskana wczoraj większość zapewni mu trwałą i owocną egzystencję.

Dzienniki opozycyjne przypisują zwycięstwo rządu osobistej sympatji, jaką cieszy się Laval w izbie deputowanych.

„Człowiek z krzywą wargą".

Policja na śladach Kuby Rozpruwacza.

Cała policja londyńska zelektryzowana jest tajemniczem morderstwem, popełnionem w ubiegły piątek przez nieznanego sprawcę na 18-letniej służącej Luizie Steel w okolicznościach, przypominających słynne przed 40 laty morderstwa Kuby Rozpruwacza.

Obdukcja lekarska wykazała, że okropne rany, jakie nosiła na sobie zamordowana, zadane jej były dopiero po śmierci, która nastąpiła skutek uduszenia.

Na jednym z śmietników, gdzie gromadzi się odpadki, przeznaczone na spalenie, znaleziono onegdaj walizę, zawierającą parę popielatych spodni oraz szalik poplamione krwią.

Znaleziono również na jednym z dworców londyńskich skrwawione ubranie Luizy Steel, której zwłoki były zupełnie nagie. Analiza chemiczna ma wyjaśnić, czy krew na tych częściach ubrania, oraz krew na torfowisku, w pobliżu miejsca, gdzie znaleziono zwłoki, są identyczne z krwią zamordowanej.

Tymczasem wśród osób, składających policji zeznania w związku z tą sprawą, znalazł się pewien murarz, którego świadectwo przyczynić się może istotnie do rozjaśnienia zagadki.

Murarz ten, nazwiskiem Stanton, wracał w sobotę wieczorem do domu po pracy, gdy niedaleko Blackheat, t. j. miejsca, gdzie znajdowały się zwłoki Luizy Steel, zauważył człowieka o szczególnym wyglądzie, który po pewnem wahaniu wsiadł do autobusu i usiadł naprzeciw niego.

Był to człowiek młody, w brudnym, pomiętym płaszczu i w czapce, naciśniętej głęboko na czoło. Na twarzy jego widać było kilka krwawych zadrapań, jego dolna warga była wykrzywiona. Zachowanie się tego pasażera zdradzało niezwykłe wzburzenie i zdenerwowanie. Ustawicznie podciągał kołnierz swego płaszcza, aby ukryć dolną część twarzy, a gdy to czynił, ręce drżały mu gwałtownie.

Miłość pchnęła ją do zbrodni

Berlińska policja kryminalna zajmuje się obecnie wyjaśnieniem sprawy zamachu na życie znanego lekarza berlińskiego, który to zamach został w ostatniej chwili udaremniony.

Żona inżyniera P., korzystając z porad zawodowych mieszkającego w tej samej kamienicy lekarza,

zapłonęła

ku niemu niepohamowaną miłością. Lekarz jednak nietylko nie odwzajemniał jej uczucia, lecz w dodatku niedawno ożenił się, czem

rozpalił do białości

zazdrość starzejącej się już, bo 48-letniej niewiasty.

Uważając się za „zdradzoną" i znieważoną w swej godności kobiecej, zaczęła knuć zemstę, której jednak nie chciała wykonać osobiście. Poprostu zamierzała

wynająć mordercę,

który za niewielką sumę 500 marek zgodziłby się zgładzić znienawidzonego eskulapa.

Przypadkiem szalona ta megera zetknęła się

z zawodowym zbrodniarzem,

który zaraz na wstępie udzielił jej kilka cennych rad, każąc sobie za nie hojnie płacić. On też obmyślił plan, według którego nie przeczuwający niebezpieczeństwa lekarz miał być telefonicznie wezwany do garażu, niby celem udzielenia pomocy w nagłym wypadku i tam miał być skrytobójczo zastrzelony.

Ale i wynajęty zbir nie chciał wziąć na swe własne ręce krwi człowieka, do którego nie czuł żadnej urazy. Wtajemniczył więc w całą sprawę dwóch swoich „przyjaciół", którym przedstawił przyszłą ofiarę jako

przeciwnika politycznego,

przez co cały zamach miał być przeniesiony na tło „ideowe".

Dla omówienia bliższych szczegółów zamierzonego morderstwa całe towarzystwo, nie wyłączając zacnej inżynierowej, miało się zejść w pewnej knajpie w Weissense. Przypadkiem tylko policja, dowiedziawszy się o wszystkiem, całą

dobraną szajkę nakryła,

ratując tem samem lekarza od śmierci.

Wszyscy trzej mężczyźni natychmiast przyznali się do swego niecnego planu, wskazali jednak na panią P. jako na inicjatorkę. Ponieważ karygodnego czynu jeszcze nie popełniono, policja, postępując w myśl kodeksu niemieckiego, musiała po przesłuchaniu

wypuścić na wolność

wszystkich aresztowanych. Będą oni za planowanie zamachu morderczego odpowiadali z wolnej stopy. Inżynierowa, co do której przypuszcza się, że działała pod wpływem obłędu, będzie przed rozprawą poddana obserwacji psychjatrycznej.

Włodarz Rzeczypospolitej.

Jeżeli Polska w dniu dzisiejszym, jak długa i szeroka, zwraca się myślą i sercem w stronę warszawskiego Zamku i śle pokłon imieninowy dostojnemu Solenizantowi, Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, nie jest to tylko sprawą zwyczajnego konwenansu. Od lat już nauczyło się społeczeństwo nasze kochać i czcić Pana Prezydenta Mościckiego. Jest on symbolem majestatu Rzeczypospolitej, pierwszym jej obywatelem, zwierzchnikiem i reprezentantem państwa. Lecz w stosunku społeczeństwa do Niego ćkwi nie tylko ten naturalny szacunek dla Wybrańca Narodu. Jest w tym stosunku nuta serdecznego oddania dla męża realnych wobec Polski zasług, który i swój obecny wysoki posterunek sprawuje jako wierną służbę ojczyźnie.

Pan Prezydent Mościcki nie odgradza się od społeczeństwa majestatem swej władzy i swego wysokiego stanowiska. Jakże często widzimy go wśród nas. Szlak częstych podróży Pana Prezydenta przemierzył całą już Polskę. Od kominów hut i fabryk Śląska po ubogie osiedla, rozrzucone na piaskach Wołynia, od gwarnej, kolorowej ziemi krakowskiej po zadumane Wilno. Już ta wciąż czujna troska o nawiązanie bezpośredniego ze społeczeństwem kontaktu, poznania zbliska jego doli, jego codziennych, drobnych trosk, potrzeb i niedomagań jest czynem obywatelskim. W naszych warunkach, w okresie krzepnięcia dopiero samowiedzy państwowej każda podróż Pana Prezydenta, która wprawia w falowanie szerokie warstwy i przyspiesza bicie serc, umacnia związek między masą narodu a Ojczyzną i Jej symbolem, przemienia tę masę w hufce obywateli, świadomych swych wobec państwa obowiązków. Człowiek pracy, od kielni i pługa, spoglądając w te dni uroczyste w oblicze Włodarza rozległych ziem Rzeczypospolitej, poczuwa się świadomą cząstką całości, a serce jego, dumą wezbrane, składa ślubowanie dalszej wiernej służby.

Tembardziej, że Pan Prezydent przybywa zawsze w gościnę przedewszystkiem do swego szarego człowieka pracy. Pragnie zliczyć pracy tej dorobek, rozeznać, co w jej organizacji złe, a co dobre, jak zestraja się ona z dobrem całości, jakiej czeka pomocy i naprawy. Taki kształt nadając swym podróżom, pozostaje Pan Prezydent wierny sobie. On, który od pierwszego dnia sprawowania swego wysokiego urzędu jest Włodarzem czujnym i zapobiegliwym i opiekunem każdej twórczej, z myślą o państwie podjętej pracy. On obchodzi rokrocznie dożynkowe święto, by przeliczyć kłosy wyrosłe na polskiej niwie trudem i potem rolnika. On patronował połączeniu się organizacyj rolniczych, by dalsza ich działalność wolna była od partyjnych ambicyj, politycznych emulacyj, by zestroić mogła całe rolnictwo w organ państwowotwórczej, owocnej roboty. Każdem swem wystąpieniem rzuca Pan Prezydent w naród hasło pracy, codziennej, żmudnej, szarej, lecz opromienionej troską o dobro całości, pracy wolnej od sobkostwa i prywaty, od kąkolu partyjnictwa, ścinającej przeciwieństwa polityczne, łączącej sprzeczne interesy warstw i klas w głębokim nurcie życia dla utrwalenia i wydźwignięcia wzwyż potęgi państwa.

A obok tych zasług jeszcze jedna: niezłomność i wierność wyznawanym przez się zasadom. Przed laty odległy Londyn był kuźnią narodowej, rewolucyjnej pracy. Stąd szły poprzez carską, pilnie strzeżoną granicę pisma i broszury, by budzić w narodzie ducha oporu i tęsknotę za utraconą wolnością. Stąd szli do polskich miast i wsi emisarjusze, by mobilizować ludzi do nowej walki z przemocą. W te dni, do tej bezimiennej ofiarnej pracy stanął przy Józefie Piłsudskim młody inżynier, Ignacy Mościcki. Wierny towarzysz londyńskich prac do dziś pozostał wiernym. Pan Prezydent dziś, jak przed laty, ramię w ramię z Marszałkiem Piłsudskim buduje przyszłość Polski. I zawsze autorytet swej osoby i powagę swego wysokiego urzędu rzuca na szalę, gdy nadchodzi czas decyzyj, gdy trzeba kres położyć panoszącemu się złu i pchnąć nawę państwa na tory, któremi prowadzic je usiluje Marszalek Piłsudski.

Społeczeństwo więc całe z wdzięcznością i oddaniem kieruje dziś swoje myśli i serca w stronę warszawskiego Zamku. A uczci ten dzień najpiękniej, jeśli przypomni sobie, zapamięta i przyjmie jako drogowskaz przyszłego działania piękne słowa Pana Prezydenta z jego pierwszego do narodu orędzia:

„Wzywam Was, obywatele Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i rozkazuję Wam mocą tej potęgi moralnej, jaka w Urzędzie obranego przez Wolny Naród Prezydenta jest zawarta, abyście czynami niezłomnie utwierdzali wielkość i prawość Ojczyzny. Nie może łamać mocy narodu prywata. Nie mogą kruszyć jedności Rzeczypospolitej różnice dzielnicowe, społeczne czy polityczne. Jak bowiem jeden jest Ojciec nasz w niebiosach, tak jedna jest Matka — Rzeczpospolita Polska, jedną dla wszystkich żywiąca miłość, jednej od wszystkich miłości wymaga...“

EKSCELENCJA-MURZYN.

Nowy rząd francuski p. Piotra Lavala ma swoją sensacje — kolorową. Oto podsekretarzem stanu w ministerjum kolonji został poseł Diagne, murzyn czystej krwi i pełnej czarnej barwy. Wypadek to pierwszy w dziejach parlamentaryzmu francuskiego. murzyni bowiem posłowali już nieraz, ale nigdy jeszcze nie byli członkami rady ministrów.

W czerwonej sali Pałacu Burbońskiego uderzają widza na galerji dwie czarne plamy na ławach poselskich. Są niemi dwaj posłowie murzyni, a mianowicie p. Candace poseł z Gwadelupy, i wspomniany już p Diagne, poseł ze Senegalu. Kolor skóry jest może podobny, ale pokrywa on dwie zgoła odmienne indywidualności.

Pan Candace jest tęgi, gruby, gwałtowny, ma potężny głos i bardzo ożywioną gestykulacje. P. Diagne jest szczupły, smukły i pod każdym względem bardziej dyskretny od swego kolegi po barwie skóry. P. Candace niejednokrotnie klepie bezceremonjalnie i hałaśliwie białych kolegów po brzuchu czy po ramieniu. P. Diagne spaceruje z nimi pod rękę po kuluarach, prowadząc ciche, poufne rozmowy. Przedstawiciel Gwadelupy jest zaborczy i brutalny. Poseł ze Senegalu jest giętki i ugrzeczniony. Dzięki temu doszedł dalej aniżeli tamten.

Diagne był już w czasie wojny komisarzem rządu w Senegalu dla spraw rekrutacji żołnierzy. Przewodniczył grupie masonów. P. Candace znów przez pewien czas stał na czele centrowej frakcji „lewicy radykalnej“. Na początku tej sesji kandydował na stanowisko wiceprezydenta izby deputowanych. Jeden z białych jego kolegów powiedział mu wtedy: „Nie możesz zostać wiceprezydentem“ — „Dlaczego?“ — „Nie mógłbyś przewodniczyć na posiedzeniu nocnem. Byłbyś niewidzialny!“

P. Candace rzeczywiście przepadł, ale nie z tego kolorowego powodu. Nie cieszy się sympatją izby, zwłaszcza zaś lewej jej strony. Ostatnie wybory na Gwadelupie były krwawe, jak to zwykle tam bywa, bez względu na to, czy chodzi o nowego posła do parlamentu, czy też o radę gminną. Krew murzyńska jest gorąca, zarzuty, że strona przeciwna dopuściła się nadużyć wyborczych, są częste i gwałtowne. Mieszkańcy tej starej kolonji francuskiej, jedyni z pośród mieszkańców kolonij francuskich mają pełne prawa obywatelstwa — w Senegalu mają je jedynie wybrani, najbardziej dojrzali.

Szczęśliwi posiadacze tytułu „obywatela francuskiego“ są pod każdym względem równouprawnieni z białymi francuzami. Równouprawnienie to ma charakter nietylko teoretyczny, ale i praktyczny, nietylko polityczny, ale i towarzyski. Pojęcie obywatela francuskiego ma sens bardziej państwowy, niż narodowy, oznacza asymilację kulturalną i uczuciową danej jednostki, jej adoptacje przez naród francuski, który daje takiemu człowiekowi pełnię praw, bez względu na jego pochodzenie, wyznanie i kolor skóry. Tytuł i stanowisko obywatela francuskiego jest największym w oczach francuza zaszczytem, jak to w swoim czasie było w państwie rzymskiem z tytułem „obywatela rzymskiego“. W ramach tego obywatelstwa kwestja barwy skóry tak ważna dla amerykanina czy anglika traci dla francuza wszelkie znaczenie.

I dlatego p. Diagne, czarny francuz, dzięki stanowisku, które sobie zdobył, dzięki sympatji, którą się cieszy ma miejsce i głos we francuskiej radzie ministrów.

W. J.

Uchwały legjonistów
w sprawie Brześcia i bezrobocia.

W sali klubu młodzieży imienia marszałka Piłsudskiego w Sosnowcu, odbyło się nadzwyczajne walne zebranie związku legjonistów polskich.

Z pośród wielu ważnych spraw poruszono sprawę brzeską w związku z zaciekłą kampanją prowadzoną przez opozycję przeciwko władzom.

W rezultacie przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję:

Związek legjonistów polskich, oddział Sosnowiec na odbytem w dniu 25 I r. b. nadzwycz. walnem zebraniu, zwołanem w związku z szerzącą się wewnątrz kraju i zagranicą akcją polityczno-partyjną, w sprawie więzienia byłych posłów w Brześciu n. Bugiem — mając na względzie:

1) że dotychczas żaden z więźniów brzeskich zażaleń, ani skarg podpisanych swojem nazwiskiem i imieniem na traktowanie go w więzieniu władzom nie złożył,

2) że zatem cała sprawa brzeska mimo upływu długiego już terminu przesłonięta jest domniemaniami, przypuszczeniami i plotką polityczną,

3) że interpelacje złożone przez opozycję sejmową, starają się zgóry przesądzić wyniki i narzucić opinję partyjną, niezależnym, powołanym do rozstrzygnięcia tej sprawy sądom,

4) że akcja ta o wyraźnem zabarwieniu walki bezsilnej opozycji z rządem, grając na najgłębszych instynktach ludzkich nie tylko ogarnęła nieświadome istoty tej sprawy i łatwowierne kręgi inteligencji polskiej, lecz przekroczyła granice naszej Rzeczypospolitej i stała się argumentem w ręku wrogich nam czynników międzynarodowych

a jednocześnie

żywiąc pełne zaufanie do osób włodarza Polski pana prezydenta Rzeczypospolitej, prof. Ignacego Mościckiego, — wielkiego budowniczego i wodza narodu Józefa Piłsudskiego oraz powołanych przez nich ministrów, wierząc, że za ich rządów nie może mieć miejsca nawet najmniejsze uchybienie wysokiej godności polskiego narodu

u c h w a l i ł

jak najostrzej potępić akcję polityczno - partyjną, prowadzoną w związku z więzieniem byłych posłów w Brześciu n B. przeciwko rządowi, jako wysoko krzywdzącą godność narodu i państwa oraz szkodzącą imieniu i sprawie polskiej zagranicą.

W końcu omawiano piekące sprawy bezrobocia ogólnego i bezrobocia członków tut. oddziału związku legjonistów. Po gorącej dyskusji uchwalono rezolucję następującej treści:

Nadzwyczajne walne zebranie związku legj. polskich, oddział w Sosnowcu zwraca się do naczelnych władz związku z apelem o natychmiastową pomoc w kierunku zatrudnienia bezrobotnych legjonistów w drodze interwencji u czynników rządzących, lub drogą ustawowego zabezpieczenia pracy każdemu legjoniście stosownie do posiadanych uzdolnień i kwalifikacji — (na wzór przytaczamy ubezpieczenie legj. w Czechosłowacji).

Zebranie odbyło się w poważnym nastroju i najzupełniejszej zgodzie.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Luty 1 Niedziela	Dziś: Ign…ego Jutro: Oczyszcz. N. M. P. Wschód słońca: 7.17 Zachód słońca: 6.21

RADIO

WARSZAWA.

Niedziela, 1 lutego.

10.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 11.58 Sygnał czasu z warsz. obs. astr., hejnał z wieży Marj. w Krak., program na dz. bież. 12.15 Poranek popul. z Filh. Warsz. 13.20. Tr. sportowa meczu bokserskiego „Polska — Brno“. 14.00 „Organizacja pszczelarstwa“. 14.20 Muzyka. 14.30 Konkursy rolnicze młodzieży. 15.10 Muzyka. 15.40 Progr. dla dzieci młodszych. 16.10 Skrzynka pocztowa. 16.30 Płyty gramofonowe. 16.40 Odczyt z Katowic. 16.55 Muzyka z płyt gramofon. 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17.40 Koncert reprez. ork. p. p. 19.00 Rozmaitości. 19.25 Feljeton p. t. „Istota karykatury“. 19.40 Program na dz. nast. 19.45 Kom. „Z przed stu laty“. 19.50 Muzyka z płyt gramof. 20.00 Monologi z Krakowa. 20.30 Recital skrzypc. 21.15 Kwadrans literacki. 21.30 Koncert popul. 22.00 Feljeton p. t. „Wizje łańcuskie“. 22.15 Pieśni w wyk. H. Leskiej. 22.50 Komunikaty: meteorol., polic., sport. 23.00 Muzyka tan. ze Lwowa. 23.45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy

KATOWICE.

Niedziela, 1 lutego.

10.15 Nabożeństwo z katedry pozn. 11.58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z wieży Marj. w Krak., program na dz. bież. 12.15 Poranek popul. z Filh. warsz. 13.20 Tr. sport. meczu boks. „Polska — Brno“ z Warszawy. 14.00 Odczyt p. t. „Matka Boska Gromniczna“. 14.20 Muzyka z Warsz. 14.30 Konkursy rolnicze młodzieży z Warszawy. 15.10 Muzyka z Warsz. 15.40 Tr. z Warsz. Program dla dzieci starszych i młodz. 16.10 Skrzynka pocztowa. 16.30 Intermezzo muzyczne. 15.40 Odczyt „Ptaki miejskie“. 16.55 Intermezzo muzyczne. 1715 Wiadomości przyjemne i pożyteczne z Warszawy. 17.30 Kom. tow. czytelni lud. 17.40 Koncert z Warszawy. 19.00 „Bery i bojki śląskie“. 19.25 Feljeton z Warszawy. 19.40 Rozmaitości. program na dz. nast., kom. T. P., przegląd widowisk. 20.00 Monologi z Krakowa. 20.30 Tr. z Warsz. Recital skrzypc., kwadrans literacki i koncert popul. 22.00 Feljeton z Warszawy. 22.15 Utwory skrzypcowe z Warsz. 22.50 Kom. meteor. z Warsz., kom. sport. i program na dz. nast. 23.00 Muzyka tan. z Warsz. 23.45. Kom. z międzynar. zawodów hokejowych w Krynicy.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 2 lutego.

10.15 Nabożeństwo z katedry pozn. 11.58 Sygnał czasu z warsz. obs. ast., hejnał z wieży Marj. w Krak.. program na dz. bież. 12.15. Poranek symf. z Filh. warsz. 14.00 Odczyt p. t. „Gesi i kaczki“. 14.20 Muzyka z Krakowa. 14.30 Odczyt p. t. „Warzywa na własne potrzeby“. 14.50 Muzyka z Krakowa. 15.00 Odczyt „Które nawozy w obecnych warunkach stosować się opłaci“. 15.20 Muzyka z Krakowa. 15.40 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16.10 Odczyt p. t. „Wychowawcza rola harcerstwa w szkole powszechnej“. 16.30 Muzyka z płyt gramof. 16.40 Pogadanka p. t. „Zwiedzajcie pobojowiska z r. 1831“ 16.55 Muzyka z płyt gramof. 17.15 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne“. 17.40 Koncert popul. 19.00 Rozmaitości. 19.25 Feljeton „Rzym wieczny i dzisiejszy“. 19.40 Program na dz. nast. 19.45 Kom. „Z przed stu laty“. 19.50 Muzyka z płyt gramof. 20.00 Odczyt muz. ze Lwowa. 20.30 Operetka „Wesoła wdówka“. 22.20 Feljeton p. t. „Dusza starszych w oczach dziecka“. 22.50 Komunikaty: meteorol., polic., sport. 23.00. Muz. tan. z hotelu „Polonja“. 23.45 Komunikaty z międzynar. zawodów hokej. w Krynicy

KATOWICE.

Poniedziałek, 2 lutego.

10.15 Nabożeństwo z kość. w Wielkich Piekarach na Śląsku. 11.58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z wieży Marj. w Krak.. program na dz. bież. 12.15 Poranek symf. z Filh. warsz. 14.00 Odczyt z Warszawy. 14.20 Muzyka z Krakowa [illegible] odczyty rolnicze z Warsz.. 15.40 Tr. z Warsz. Program dla dzieci starszych i młodz. 16.10 Odczyt z Warszawy. 16.30 Intermezzo muzyczne. 16.40 Pogadanka z Warsz. 16.55 Koncert z płyt gramof. 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17.30 Intermezzo muzyczne. 17.40 Koncert popul. z Warszawy. 19.00 Intermezzo muzyczne. 19.25 Feljeton z Warszawy. 19.40 Rozmaitości. program na dz. nast.. kom. T. P.. przegląd widowisk. 20.00 Odczyt ze Lwowa. 20.30 Operetka „Wesoła wdówka“ z Warsz. 22.20 Feljeton z Warsz. 22.50 Kom. meteorol. z Warszawy i program na dz. nast. 23.00 Muzyka tan. z Warsz. 23.45 Kom. z międzynarod. zawodów hokejowych w Krynicy.

Bezrobocie w Zagłębiu obejmuje 22.700 osób.

Ogólny stan bezrobocia na terenie Zagłębia wynosi obecnie 22.700 osób. z czego w ewidencji PUPP. w Sosnowcu zarejestrowanych jest 20.180 osob.

Liczba ta obejmuje kobiet bezrobotnych 4304, a pracowników umysłowych 758 osób.

W porównaniu z ub. tygodniem bezrobocie zmniejszyło się o 30 osób. wskutek zatrudnienia ich w przemyśle metalowym. Częściowo zatrudnionych na 3 dni jest 4130 osób, na 4 dni 4382, na 5 dni 4101 osoba. Razem 12.613 osób.

Wypłacono zasiłków 6031 bezrobotnym.

Zagranicę wyjechało 11 osob.

Wykłady dla kupiectwa samodzielnego

z inicjatywy izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu.

W izbie przemysłowo - handlowej w Sosnowcu, odbyła się pod przewodnictwem wiceprezesa izby, p. E. Gruszczyńskiego konferencja przedstawicieli organizacyj kupieckich i nauczycielstwa szkół handlowych Zagłębia Dąbrowskiego. przy współudziale wizytatora szkół handlowych kuratorjum krakowskiego, inż. Wł. Witkowskiego. z udziałem dyrektora izby p. Dittricha.

Przedmiotem obrad konferencji była sprawa organizacji wykładów dla samodzielnego kupiectwa z dziedziny teoretycznych nauk handlowych i praktycznych metod prowadzenia handlu.

Konferencja wyświetliła potrzeby kupiectwa pod tym względem i w ogólnych zarysach ustaliła program wykładów, organizacją których zajmie się izba przy współudziale wizytatora p. Witkowskiego, tak, że zapewne jeszcze w ciągu lutego r. b. wykłady takie będą rozpoczęte.

Prowadzenie wykładów dla samodzielnego kupiectwa będzie poniekąd akcją pionierską, ponieważ dotąd sprawie tej nie poświęcono należytej uwagi. Pierwsze wykłady będą zorganizowane w miastach Zagłębia Dąbrowskiego. poczem stopniowo — w innych miastach woj. kieleckiego.

Teatr w Zagłębiu.

Organizacja towarzystwa przyjaciół teatru

Z chwilą rozpoczęcia działalności teatru miejskiego w Sosnowcu. sprawa utrzymania i rozwinięcia teatru stała się kwestją obchodzącą żywo całe społeczeństwo Zagłębia. W dzisiejszych trudnych warunkach nie może być mowy. ażeby teatr mogły utrzymać samorządy miast Zagłębia. Z pomocą teatrowi musi przyjść całe społeczeństwo, dając mu swe poparcie finansowe i moralne. To też grono ludzi dobrej woli z pp.: starostą Boxą i hr. Sągajłłą. prezesem rady zjazdu na czele, postanowiło powołać do życia towarzystwo przyjaciół teatru, którego zadaniem ma być roztoczenie należytej opieki nad teatrem.

Organizatorzy wydali do społeczeństwa odezwę. w której między innemi w następujących słowach udowadniają konieczność utrzymania teatru w Zagłębiu:

„Budujmy na wszystkich połaciach ziemi naszej fundamenty pod gmach teatru polskiego. A tam — gdzie rozbrzmiewa już słowo piękne i mocne. które się staje talizmanem młodego pokolenia — brońmy posiadany skarb od zagłady obojętności duszy i zniweczenia jałowości rozumu. Tutaj. wśród szybów kopalnianych i kominów fabrycznych — teatr jest twierdzą bogactwa myśli, walczącą z plugawymi i niskimi instynktami człowieczeństwa. Niechaj więc każdy dorzuci cegiełkę, aby filary tego gmachu stały się granitowe, aby podstawy jego twórczości były niezachwiane.

Scena w Zagłębiu Dąbrowskiem przy dobrej woli ostać się może i ostać się musi

Bo teatr jest odbiciem kultury ludzkiej“.

W związku z powyższą odezwą odbyło się onegdaj w magistracie sosnowieckim zebranie organizacyjne towarzystwa przyjaciół teatru.

Udział w zebraniu wzięło kilkadziesiąt osób, stanowiących elitę miejscowego społeczeństwa.

Zebraniu przewodniczył prezes Witold hr. Sągajłło sekretarzował p. Tadeusz Meyerhold.

Po dłuższej dyskusji, w której głos zabierali pp.: prokurator Dobromęski, prof. Nawrocki, sędzia Salak. dr. Gruszkiewicz, prezes Janik, hr. Sągajłło. red. Arnold. p. Nosek i inni. postanowiono powołać do życia towarzystwo przyjaciół teatru, a dla opracowania statutu towarzystwa wybrano komisję.

Do komisji zostali powołani pp.: **Witold hr. Sagajłło, Tadeusz Meyerhold (przewodniczący komisji). Wincenty Kuźniak. Władysław Lewandowski. Bronisław Górecki, Roman Tański i Stefan Arnold.**

Komisja do dnia 15 b. m. ma opracować statut i zwołać zebranie, które dokona wyborów władz towarzystwa.

Jednocześnie zebrani uchwalili ażeby wszyscy, dla których dalszy los teatru nie jest obcy. w miarę sił i możności. propagowali idee towarzystwa, prowadząc jaknajszerszą propagandę za uczęszczaniem do teatru.

Schwytanie 4 kasiarzy zagłębiowskich na Śląsku

po zoperowaniu 7 kas w pow. chrzanowskim.

W ostatnich dniach miały miejsce dwa rozprucia kasy w Krzeszowicach koło Krakowa i 5 kas w powiecie chrzanowskim.

W czasie obławy. przeprowadzonej na G. Śląsku władze aresztowały następujących kasiarzy zagłębiowskich: Joachima Witkowskiego z Będzina, Władysława Kizioła z Sosnowca. Jana Frenasza i Ludwika Obrączkę.

Wymienieni kasiarze zostali oddani do dyspozycji władz śledczych.

O zdrową wodę dla Zagłębia.

Papiernia „Klucze“ zatruwa wodę w Białej Przemszy.

W dniu 27 przybyła do papierni „Klucze“, należącej do p. St. Szwarszteina. specjalna komisja, złożona ze specjalistów i przedstawicieli ministerjum oraz zarządu państw. zakł. wodociągowych w Maczkach. Papiernia „Klucze“ potrzebną do produkcji wodę czerpie z przepływającej obok rzeki Białej Przemszy, którą po zużyciu, zanieczyszczoną z powrotem wypuszczała do rzeki. Ponieważ zakłady wodociągowe w Maczkach używają wody z tej samej rzeki dla Zagłębia i Śląska, zachodzi obawa, aby ludność nie uległa zatruciu.

Obecnie sprawę tę tak załatwiono, że fabryka zużytą wodę będzie wylewać na sąsiadujące piaski pustyni Błędowskiej. Zmiana ta oczekuje jeszcze zatwierdzenia starostwa olkuskiego, które żąda przedstawienia mapy hydro - geologicznej terenu.

Z TEATRU MIEJSK. W SOSNOWCU.

„Grzeszna noc“ odegraną zostanie dziś o godz. 4-ej popołudniu po cenach popularnych, wieczorem „Beczki złota“.

„Pan Topaz“ poraz ostatni na poniedziałkowej popołudniówce po cenach popularnych (od 250 do 80 gr.).

Dziś w RADJO dn 2-I Godzina 22 30 „WESOŁA WDÓWKA“

Ogólna.

(o) **Zjazd okręgowych inspektorów pracy.** Z inicjatywy ministra Prystora odbył się w gmachu ministerjum pracy i opieki społecznej zjazd okręgowych inspektorów pracy z całej Polski.

Obradom zjazdu przewodniczył minister Hubicki. Tematem obrad zjazdu była m. in. akcja, zmierzająca do przyśpieszenia procesu obniżki cen. Przemówienie w tej sprawie wygłosił minister przemysłu i handlu, płk. Prystor, apelując do inspektorów pracy, aby wzięli czynny udział w tej akcji. W dyskusji uczestnicy zjazdu zwracali się z licznemi zapytaniami, na które minister udzielał wyczerpujących wyjaśnień. Podniesiono przytem, że akcja czynników rządowych nie powinna doprowadzić do przerzucenia obniżki cen na płace pracownicze i robotnicze.

Z Kielc.

(k) **Od redakcji.** Z dniem wczorajszym kierownictwo działu redakcyjnego naszego pisma w Kielcach objął współpracownik redakcji. p. Józef Bocian.

Przy tej okazji zwracamy się do władz, instytucyj i stowarzyszeń o udzielanie informacyj p. Bocianowi i nawiązanie z przedstawicielem naszego pisma ścisłego kontaktu.

(k) **Bestjalska napaść. 11 ran w głowie.** Nocy onegdajszej o godz. 12 we wsi Kiedrzyn, pow. częstochowski. gm. Grabówka został pobity mieszkaniec wsi Rybna, gm. Mykanów, 35-letni Teofil Bożek. przez Leona Bączka. lat 20, zam. w Kiedrzynie. Po stwierdzeniu lekarskiem okazało się, że Bożek miał zadanych 11 ran w głowę. Sprawcę zatrzymano.

(k) **Bal oficerów rezerwy w Kielcach.** W dniu 7 lutego r. b., jak o tem już donosiliśmy, związek oficerów rezerwy urządza w sali teatru polskiego tradycyjny bal maskowy, na który zaproszenia już zostały rozesłane. Osoby, które wskutek przeoczenia nie otrzymały zaproszenia, a życzą wziąć udział w balu. proszone są o zgłoszenie się do skarbnika związku pod adresem banku ziemiańskiego p. Gołębiowskiego. wzgl. do gospodarza balu p. Odlanickiego - Poczobuta. bank rolny, lub telefon nr. 35 do prezesa związku.

Z Sosnowca.

OD WYDAWNICTWA.

Następny numer „Expresu Zagłębia“ ukaże się we wtorek, o zwykłej porze.

Z KOŁA SOSNOWIECKIEGO ZRZESZENIA SĘDZIÓW I PROKURATORÓW RZECZPLITEJ POLSKIEJ.

W dniu 25 stycznia b. r., w sali sądu powiatowego w Sosnowcu odbyło się walne zebranie zrzeszenia sędziów i prokuratorów koła sosnowieckiego. obejmującego sędziów z trzech powiatów: będzińskiego, zawierckiego i olkuskiego.

Na zebraniu tem przyjęto do zatwierdzającej wiadomości ogólne sprawozdanie z działalności zarządu oraz sprawozdania kasowe. kasy zapomogowej. bibljoteki i komisji rewizyjnej za 1930 r.. poczem nastąpił wybór zarządu.

W skład nowego zarządu weszli pp.: prezes sądu okręgowego Feliks Orechowski. wiceprezes Karol Kucharski, prokurator Mieczysław Dobromęski, sędzia sądu okręgowego Edmund Salak oraz wiceprokurator Tadeusz Dąbrowski.

(s) **Osobiste.** Dnia 31 stycznia 1931 r. o godz. 6 wieczorem w kościele parafjalnym na Pogoni pobłogosławiony został związek małżeński między p. Heleną Kałówną a p. Mieczysławem Kulawiakiem.

(s) **Rewja samochodów „Oświecim—Praga“ w Sosnowcu. Będzinie i Dąbrowie.** W niedzielę dn. 1 lutego rb. o godz. 11 rano. na placu przy ul. Dęblińskiej w Sosnowcu i w poniedziałek dn. 2 lutego rb na placu 3-go Maja w Będzinie i w Dąbrowie demonstrowane będą wobec władz samorządowych i wojskowych. pod osobistym kierunkiem dyr. Moszkowskiego. najnowsze typy samochodów osobowych. ciężarowych. autobusów i sanitarek fabryki „Oświecim—Praga“. Samochody częściowo wykonane są w kraju i zastosowane do naszych warunków terenowych.

(s) **W sprawie naprawy szosy Sosnowiec — Olkusz.** W związku ze zwróceniem się do izby przemysłowo - handlowej w Sosnowcu sfer gospodarczych jej okręgu z prośbą o interwencję w sprawie naprawy szosy na powyższym odcinku izba wystąpiła do urzędu wojewódzkiego w Kielcach z memorjałem o wydanie zarządzenia, w kierunku przystąpienia z początkiem wiosny do naprawy tej drogi.

(s) **Choroby zakaźne w mieście.** W czasie od 25 do 31 stycznia zanotowano w Sosnowcu następujące wypadki chorób zakaźnych: płonicy 5 wyp., błonicy 3 wyp., odry 3 wyp. gruźlicy płuc 5 wyp. Na odrę i gruźlicę zmarły dwie osoby.

Odkażono w tymże czasie 6 mieszkań i odwszono 30 osób.

(s) **Zebranie emerytów t-wa sosnowieckiego.** We środę dnia 4 lutego rb. o godz. 10 rano. w sali zjednoczenia zawodowego polskiego na Pogoni, ulica Marjacka nr. 1. odbędzie się ogólne zebranie emerytów t-wa sosnowieckiego.

(s) **Przygnieciony płytą wagi 800 kg.** W fabryce Babcock i Zieleniewski w Sosnowcu, w oddz. kotlarskim, został przygnieciony płytą wagi 800 kg robotnik Antoni Budzyński. lat 63. zam. w Sosnowcu przy ul. Robotniczej 11.

Nieszczęśliwy po przewiezieniu do szpitala renardowskiego zmarł.

(s) **Z targowicy sosnowieckiej.** W ub. tygodniu. t. j. od dn. 26 do 31 bm. rb., spędzono na targowicę sosnowiecką ogółem 1636 szt. trzody chlewnej. Płacono za 1 kg. żywej wagi od zł. 1.— do zł. 1.50.

Tendencja ożywiona.

(s) **Z targowicy mysłowickiej.** W tygodniu od 24.1. do 30.1. spędzono na targ: buhaji 88. wołów 39. krów 759. jałówek 67. cieląt 91. nierogacizny 2380 szt. Ogółem 3424 sztuki.

Targ ożywiony. Tendencja zniżkowa.

Zarząd tow. hodowli kanarków Sosnowca i okolic przypomina swym członkom, że roczne zebranie odbędzie się dziś o 4 popoł. w pierwszym i o 5 popoł. w drugim terminie.

Z Będzina.

(b) **23 p. a. p. na bezrobotnych.** Korpus oficerski 23 p. a. p. w Będzinie, biorąc pod uwagę ciężki stan gospodarczy w kraju, postanowił w obecnym karnawale balu reprezentacyjnego nie urządzać, natomiast złożył na bezrobotnych 250 zł.

Pieniądze zostały wpłacone do powiatowego komitetu niesienia pomocy najbiedniejszym i bezrobotnym w Będzinie.

Z Czeladzi.

(c) **„Jej chłopczyk".** W dniu 6 lutego przyjeżdża do Czeladzi teatr miejski z Sosnowca, na skutek zaproszenia czeladzkiego klubu sportowego i odegra cieszącą się dużem powodzeniem, farsę w 3 akt. p. t. „Jej chłopczyk", w sali klubu na Saturnie.

Początek przedstawienia o godz. 7.30 wieczorem.

Bilety wcześniej nabywać można w lokalu C. K. S. przy ul. Bytomskiej nr. 8, jako u gospodarzy przedstawienia.

Z Dąbrowy.

(d) **Z życia zw. strzeleckiego w Niemcach.** Dziś o godz. 5 pp. związek strzelecki w Niemcach urządza z racji imienin prezydenta Rzpltej uroczystą wieczornicę, na program której złożą się: przemówienie p. Nawary deklamacje i monologi, oraz odegrane zostaną przez sekcję scen. 2 sztuczki, a mianowicie: „Przed sądem" i „Bartos z pod Krakowa".

(d) **Pogadanki w lektorjum miejskiej czytelni.** W lektorjum miejskiej czytelni publicznej wygłoszone zostaną następujące pogadanki: dnia 3 bm., p. A. Grajtel — „Użytki ludzkości"; dnia 4 bm., p. J. Jabłoński — „Polskie pieśni ludowe"; dnia 5 bm., prof. L. Rytkowa — „Stefan Batory jako polityk, wódz i król"; dnia 6 bm., p. Al. Bem — „Naukowa organizacja pracy" i dnia 7 bm., prof. Cz. Świerko — „W życiu gwiazd" ilustr. obrazami świetlnemi.

Ukrócić rozwydżenie p. p. rzeźników zagłębiowskich!

Zniżka cen mięsa niepodoba się widocznie pp. rzeźnikom zagłębiowskim, którzy chwytają się najrozmaitszych sposobów, aby tylko nie zmniejszać swych wygórowanych zarobków.

Jak nas informują, niektóre sklepy sprzedają naprzykład schab po cenie ustalonej przez komisję, jednakże nie dają samego schabu, lecz z t. zw. dodatkami w postaci nóg, kości i t. p.

W razie odmowy przyjęcia tego rodzaju mieszaniny, pp rzeźnicy wogóle odmawiają sprzedaży mięsa.

Specjalnej uwadze policji musimy polecić sklepy rzeźnika Konieczn nego przy ul. Warszawskiej i na targu przy ul. Dekierta w Sosnowcu, gdzie tego rodzaju praktyki są stosowane, a w razie odmowy przyjęcia takiej mieszaniny, kupujący byli obrzucani stekiem obelżywych słów.

Rozwydżenie pp. rzeźników musi być ukrócone!

W razie niestosowania się rzeźników do wyznaczonych cen, kupujący winni wzywać policję, która pociągnie winnych do odpowiedzialności.

Jak się dowiadujemy, władze będą karały opornych rzeźników z całą bezwzględnością, aż do cofnięcia koncesji na sprzedaż mięsa włącznie.

Dowcipny, lecz niebezpieczny sposób regulowania swoich zobowiązań.

Sprytny perfumiarz wystawił fałszywych weksli na 20 tysięcy złotych.

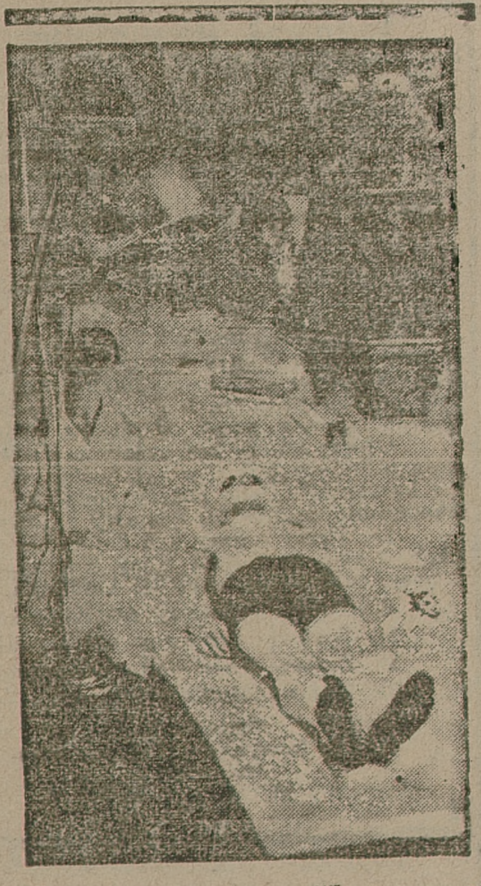
P. Leon Kwaśny, zamieszkały przy ul. Pańskiej nr 22 w Sosnowcu, wpadł na dowcipny sposób regulowania swych zobowiązań.

Jako były kierownik sklepu p. f. „Siła" w Sosnowcu zaopatrzył się w pieczątki firmy, a następnie otworzył własną fabrykę perfum i rozpoczął prowadzić przedsiębiorstwo. Wszelkie zobowiązania p. Kwaśny pokrywał wekslami firmy „Siła". Udawało się to do pewnego czasu, aż wreszcie wyprowadziło z równowagi p. Wincentego Krupskiego, właściciela sklepu „Siła", który wniósł skargę na Kwaśnego do prokuratora, oskarżając go o nadużycia, sięgające sumy 20 tys. złotych.

We wszystkich oszukańczych manipulacjach dzielnym pomocnikiem Kwaśnego był wojażer Izrael Piekarski, mieszkaniec Sosnowca, ul. Czysta 9.

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło niezbicie malwersacje Kwaśnego i Piekarskiego.

Obydwuch spryciarzy przekazano do dyspozycji sędziego śledczego w Sosnowcu.

W Ambulatorjum w Katowicach ul. Kochanowskiego 13.

Patrz ogłoszenie.

(d) **Zabawa dla dzieci w Ząbkowicach.** Towarzystwo sportowe w Ząbkowicach urządza w dniu 1 lutego o godz. 3-ej popoł. dobroczynną zabawę i loterję dla dzieci. Atrakcje rozrywkowe wypełnią członkowie towarzystwa. Każde dziecko otrzyma ciepły podwieczorek.

Dnia 14 lutego zarząd towarzystwa urządza doroczny bal karnawałowy.

Zgłoszenia po zaproszenia przyjmuje sekretarz towarzystwa sportowego p. Otrębski, kancelarja zawiadowcy stacji, telefon 12.

Z Zawiercia.

(z) **Za pobieranie wyższych cen.** Zamieszkała przy ul. G. Śląskiej 11 i prowadząca tam piekarnię, Estera Tenenbaum została pociągnięta do odpowiedzialności za pobieranie nadmiernych cen (o 33 proc. drożej od dozwolonych) za pieczywo.

(z) **Grono pensjonarjuszy aresztu** powiększyło się wczoraj o 6 osób. mianowicie przybyli: Tekla Dzidowska z Mrzygłoda, Piotr Bialik i Franciszek Miszewski (Piwna 9) — za opilstwo i awantury, oraz Edward Adamski (Senatorska 27), Kazimierz Kowalski (Krótka 20) i Marcin Bartyzel (Dojazd 21) — za uprawianie paserstwa.

(z) **Repertuar kin.** Kino „Stella": — „Upadły anioł".

Kino „Apollo": — „Odszczepieniec".

Z Olkusza.

(ol) **Unieruchomienie kopalni w Bolesławiu.** Z powodu zastoju w przemyśle zarząd śląskich kopalni i cynkowni wstrzymuje wydobywanie galmanu na czas nieograniczony w kopalni bolesławskiej pod Olkuszem. Skutkiem unieruchomienia kopalni straci pracę około 400 osób.

(ol) **Fabryka celulozy w Kluczach.** Niedawno wybudowana fabryka w Kluczach ma rozpocząć swą produkcję już w końcu lutego r. b. Narazie zatrudni około 250 ludzi.

(ol) **Zawody narciarskie w Olkuszu.** Zawody narciarskie w Olkuszu, które miały się odbyć w ubiegłą niedzielę odbyły się w czwartek, dn. 21 ub. m.

Zawody obejmowały bieg w terenie urozmaiconym na przestrzeni 10 km. Wyniki następujące: I — Bronisław Baran (Sokół) czas 40 m. 47 sek., II — Zygmunt Perek (gimnazjum) czas 40 m. 52 sek., III — Antoni Goebel (gimnazjum) czas 42 m. 17 sek.

Startowało zawodników 17. Warunki śnieżne słabe (odwilż). Zawody miały charakter eliminacyjny, celem wyboru zawodników do dwu zespołów drużynowych, które wezmą udział w niedzielę dn. 1 bm. na zawodach w Wolbromiu.

Expres karnawałowy.

ZABAWA W DOMU LUDOWYM w SOSNOWCU.

Zarząd opieki rodzicielskiej szkoły powszechnej nr. 17 im. św. Barbary w Sielcu przypomina, że dziś odbędzie się zabawa karnawałowa w sali domu ludowego, z której dochód przeznacza się na pomoc biednym dzieciom tejże szkoły. Początek zabawy o godzinie 8 wiecz. Wejście tylko za zaproszeniami.

CHARLES READE
i DION BOUCICAULT.

SKAZANIEC.

ROMANS.
(Z angielskiego).

64

— Zaczynaj pan zatem zaraz — odparła Helena, bo doprawdy, jestem ciekawa, jak też to pan urządzi?

— O piękny to pomysł — przerwał Welch — bardzo piękny, ale proszę mi wierzyć, że pan Hazel musiałby przynajmniej tydzień pracować, żeby zrobić taką ścianę z sitowia, traw i prętów — a ja mogę sporządzić taką ściane w pół godziny. W łodzi tej jest tyle płótna żaglowego, że wystarczy na owinięcie dokoła tych czterech drzew, a dla nas obu wystarczy jeden żagiel.

— O! przepraszam — zawołała panna Rolleston — ale ja nie przyjmuję schronienia zrobionego nie tylko kosztem moich przyjaciół, ale nawet z ich krzywdą.

— Jesteś pan istotnie pomysłowym, panie Welch! -- zawołał Hazel i pobiegłszy do łodzi, wrócił stamtąd z zapasem płótna żaglowego i koszem z narzędziami ciesielskiemi. Wzięto się niezwłocznie do roboty.

Miss Rolleston chciała mieć koniecznie udział w tej pracy. Widząc jej stanowczość, zgodził się Hazel, na podział pracy, naciął suchych gałęzi i rozniecił ogień na środku przyszłego pokoju. — Ogień ten — powiedział — odda podwójne usługi, bo osuszy wilgotny grunt i pozwoli nam ugotować przy nim jakiś posiłek do jedzenia.

— Teraz idę poszukać czegoś, do jedzenia. Czy macie państwo apetyt na co?

Panna Rolleston spojrzała nań zdziwiona, a po chwili odezwała się:

— Przystałabym chętnie na duży orzech kokosowy.

Zdawało się jej, że nic innego na wyspie nie znajdzie. — Ja mam apetyt na włoską kapustę powiedział z kolei Welch.

— O, panie Welch — rzekła Helena, usłyszawszy tak dziwaczne żądanie — nie jesteśmy w domu, byśmy byli tak wybredni.

— O, proszę pani, nie żądam nic nadzwyczajnego — odparł Welch. — Jesteśmy pod zwrotnikiem koziorożca, nie trudno więc o jarzynę, o której mówię. Każdy majtek skoro stanie na lądzie, łaknie jarzyny, bo na morzu zapychał się ciągle sucharami i suszonem mięsem.

— Jeżeli pan tedy — dodał zwracając się do Hazla — jest istotnie tak dobrym człowiekiem, jakiś okazał to w nieszczęściu, to pobiegnie pan zaraz i zetnie z drzewa jarzynę.

Helena spojrzała na Hazla zaniepokojona i szepnęła:

— Czy on oszalał? Żąda kapusty rosnącej na drzewie?

— On ma słuszność — odparł Hazel z uśmiechem i mówi przytomnie. Nasłuchał się bajek i legend o tych wodach i słyszał między innemi, że tu na drzewach rośnie włoszczyzna.

Welch słuchał chwilę, a potem odparł urażony:

— Wiedz pan o tem, że na wszystkich wyspach w tych okolicach rosną jarzyny na drzewach. Jest to prawda, znana jeszcze przed stu laty, nim pan na świat przyszedł. Wielu moich kolegów jadło te jarzyny.

— Daruj pan — odezwał się Hazel — ale to bajeczka, którą opowiadają marynarze o jarzynach na drzewie, gdyż to jest nic innego, jak młode latorośle palmowe.

— A niech djabli porwą drzewo palmowe! — krzyknął Welch w rozdrażnieniu.

Helena przerwała zręcznie spór.

— Panie Hazel — rzekła czy nie mógłbyś się pan postarać, o rzecz, której żąda nasz przyjaciel?

— W każdej chwili — odparł Hazel.

W takim razie postaraj się pan przedewszystkiem o przedmiot sporny — mówiła Helena — który ja ugotuję, a p. Welch zje i wówczas dopiero spierać się będziecie o jego nazwę.

Hazel poddał się temu trafnemu wyrokowi; zabrał siekierę i sieć i poszedł szukać zdobyczy, przypomniawszy pozostałym, aby zagotowali wodę.

Welch uczył tymczasem młodą damę, jak ma zszywać płótna żaglowe na sposób marynarski. Po zeszyciu obwiedli niemi dookoła drzewa i przystawili do ogniska żelazne czerpaki z wodą. Helena, odwróciwszy się na chwilę od ogniska zauważyła biegnącego po powalonem drzewie na rzece, Hazla. Po krótkiej chwili stanął koło ogniska, dobywając z sieci zdobycz.

— Oto numer pierwszy — zawołał wesoło, rzucając na ziemię kilka cytryn, dwa orzechy kokosowe i żółwia lądowego. Helena na widok niezdarnego stworzenia odwróciła się ze wstrętem, a Hazel naprożno wysilał się na dowodzenie, że to przysmak niezrównany.

— Niech sobie będzie, jaki chce — odparła Helena zawsze to płaz. Proszę puść go pan.

d. c. n.

Ambulatorjum elektro-terapeutyczne

Katowice, Kochanowskiego 13

3 minuty od dworca.

Otwarte od 8-mej rano do 8-mej wiecz.

kier. E. STAŁOWSKA

Skuteczne leczenie chorób wewnętrznych, skórnych, kobiecych. Kombinowane naświetlania specjalnemi aparatami, jedyna metoda stosowana dotychczas w Polsce.

Liczne podziękowania potwierdzają skuteczność leczenia promieniami kombinowanymi.

Przez lat 14 chorowałem na nieżyt żoładka. Bolesne kurcze, wymioty, niestrawność były stałemi objawami. Schudłem aż do kości, ważyłem już tylko 45 kilo. Lekarz stwierdził wrzody żołądkowe. Leżałem 2 lata w szpitalu. Leczyłem się różnemi metodami, wszystko było bez skutku. Dnia 10 listopada 1930 r. udałem się do P. Stałowskiej. Zacząłem kurację kombinowanemi naświetlaniami. Naświetlano mnie co drugi dzień. Po sześciu tygodniach czułem już znaczne polepszenie. Objawy choroby i boleści zaczęły znikać. Dziś jestem już kompletnie zdrów co stwierdzono zdjęciem rentgenowskiem. Mogę wszystko jeść i przybrałem na wadze 5 kilo. Jestem Pani Stałowskiej bardzo wdzięczny za wyleczenie.

Maksym. Szatan. Król. Huta, ul. Ks. Skargi.

Przed dwoma laty wytworzył mi się na lewem biodrze zimny guz, wpierw nawet bezbolesny. Przed pół rokiem doszło do zapalenia i wytworzyła się wielka rana ropiąca. Zasięgnąłem rady 5 lekarzy i stwierdzono gruźlicę a nawet raka. Mój lekarz kasowy stwierdził również gruźlicę. Leczyłem się na wszelki sposób, lecz bez skutku. Końcem listopada udałem się do Pani Stałowskiej, która mi radziła kurację promieniami kombinowanemi, zgodziłem się na kurację. Brałem naświetlania co drugi dzień. Po 2 mies. kuracji rana zupełnie się zagoiła, boleści zniknęły i mogę już swobodnie chodzić. Jestem zupełnie zdrów. Kuracje naświetleniowe mogę każdemu polecić. Pani Stałowskiej jestem niezmiernie wdzięczny za wyleczenie.

A. D., Szopienice.

Od szeregu lat cierpiałam na gruźlicę jajników. Miałam boleści, upławy i zaburz. menstr. Zostałam wyleczona przez p. Stałowską naświetlaniami kombinowanymi i jestem Jej niezmiernie wdzięczna.

M . . . ska, Łódź.

Od 4 lat dokuczał mi liszaj na nodze. Próbowałem różne lekarstwa, lecz nie nie pomogło. Po 6 naświetl. u p. Stal., liszaj zupełnie znikł i jestem bardzo zadowolony z tego

W. Ludwik, Katowice II.

Od szeregu lat dokuczał mi ischias, tak, że często musiałem pilnować łóżka. Po 6 naśw. w ambulat. boleści zniknęły zupełnie i jestem P. St. bardzo wdzięczny.

A. Schneider, Katowice, ul. Strzybnego.

UWAGA. UWAGA.

NADZWYCZAJNA OKAZJA.

Zwróć uwagę na niebywałą zniżkę cen.

Każdy z Czytelników powinien zapamiętać, że najtańszem i najsumienniejszem źródłem zakupu towarów manufakturowych i innych jest tylko w F-mie „Wygodpol“ w Łodzi. Dla przekonania wysyłamy komplet, który nadaje się dla każdego domu.

TYLKO ZA 45 ZŁ. 40 GR.

A mianowicie: 2 kołdry i obrus pikowe cwernowane w różnych najpiękniejszych deseniach w odpowiednim gatunku (kolor trwały), 6 mtr. flaneli w paseczki lub czysto białą na bieliznę, 6 mtr. płótna — oksford w różne paseczki lub w krateczki na koszule męskie i kalesony, 8 mtr. płótna białego lub pościelowe w kratki w dobrym gatunku, 1 koszula męska biała z dobrego płótna, 1 koszula damska haftowana dzienna, 1 para majtek damskich haftowanych lub 1 reformy letnie tryk., 4 ręczniki waflowe w dobrym gatunku, 6 chusteczek do nosa.

Towary powyższe wysyłamy po otrzymaniu listownego zamówienia, (płaci się przy odbiorze na poczcie).

Do każdego zamówienia dolicza się 3.50 zł., jako koszta opakowania i opłaty pocztowej.

Bez ryzyka o ile towar się nie podoba przyjmujemy zpowrotem.

Adresować prosimy: Fabrycz. skład. manufakt. P. T „WYGODPOL“ Łódź, Nowomiejska 7.

Na żądanie wysyłamy bezpłatne cenniki.

Ogłoszenie.

Z dniem 1-go marca 1931 r. zostają wprowadzone w Magistracie m. Dąbrowy Górniczej pewne zmiany kasowo - administracyjne.

W związku z tem wszystkie rachunki skierowywane przez osoby i firmy do Magistratu winny być sporządzane na formularzach rachunkowych ustalonego typu i formatu — w podwójnem wygotowaniu (oryginał i duplikat).

Formularze są do nabycia w Kasie Miejskiej po cenie kosztów własnych.

M A G I S T R A T.
m. Dąbrowy Górniczej.

Matki!

Żądajcie w aptekach i skład. apt. hygienicznej przysypki dla dzieci

„Puder Dzidzi“

(z kogutkiem)

utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

PERFUMY LUKSUSOWE

ANIDA

L. Kwaśniewski.

Upajający zapach tych wykwintnych perfum w zachwyt wprowadzać będzie twe otoczenie.

Po wyborach!!!

Pieniądze zarobi każdy,

Kto teraz kupi u nas dla własnej potrzeby lub na dalszą sprzedaż, kiedy cena bawełny spadła do połowy.—Biorąc pod uwagę zniżkę bawełny i ogólny kryzys gospodarczy, firma „Polska Pomoc“ wysyła każdemu prawie darmo 32 metry towaru pierwszej jakości, nie krochmalonego (kolory gwarantowane w praniu) tylko za 30 zł., którego w waszych miejscowościach za cenę podwójną nie dostaniecie.

(32) 32 METRY TYLKO ZA 30 ZŁ.

a mianowicie: 9 mtr. zefiru angielskiego na dzienne męskie koszule, suknie damskie lub dziecinne w wąskie i szerokie pasy oraz kratki. 9 mtr. flaneli bieliźnianej, puszystej i miękkiej na ciepłe koszule męskie, damskie i bieliznę wszelkiego rodzaju, 9 mtr. płótna kremowego na koszule męskie, damskie, dziecinne oraz prześcieradła i pościel dobrą i 5 mtr. ręcznikowego na 4 dobre, długie ręczniki. — Do powyższego kompletu dodajemy dla reklamy zupełnie darmo 2 kawałki mydła pachnącego toaletowego. — To wszystko razem wysyłamy tylko za 30 zł. za zaliczką pocztową po otrzymaniu listownego zamowienia. Płaci się przy odbiorze towaru. — Kupujacy nic nie ryzykuje, gdyż o ile towar nie podoba się, przyjmujemy go z powrotem, a pieniądze natychmiast zwracamy. — Ci, którzy nadeślą 3 zł. nie płacą kosztów opakowania i opłaty pocztowej.

Uwaga! Chcecie zarobić pieniądze, omijajcie pośredników i przekupniów a napiszcie zaraz do naszego składu fabrycznego „POLSKA POMOC“, ŁÓDŹ, Pl. Dąbrowskiego 3.

Uwaga! Zupełnie bezpłatnie może otrzymać każdy 1 p. spodni z dobrego sukna z bufami do butów o kroju oficerskim, kto zamówi 3 komplety w jednem opakowaniu.

Pierwszy w Zagłębiu Teatr Świetlny i Dźwiękowy „Nowości“ BĘDZIN. Telefon 2 82.

Od środy 28 stycznia i dni następnych — Największy triumf filmu dźwiękowego! Ooraz sfilmowany został został całkowicie w kolorach naturalnych.

Pieśniarz Gór

W roli głównej LAWRENCE TIBBETT W roli głównei Fenomenalny baryton światowy Lawrence Tibbett zwany „Człowiekiem o złotym głosie“. „Pieśniarz Gór“ z Lawrencem Tibbetem to najbardziej znamienne wydarzenie bieżącego sezonu filmowego.

Nadprogram: 100 proc. dodatek dźwiękowy.

Kino-Teatr „Miraż“ Dąbrowa Górnicza 3-go Maja 14. telefon 3-01,

Dziś i dni następne. Dziś i dni następne.

Najpotężniejszy arcyfilm wszystkich czasów!!!

— Nieśmiertelne dzieło HENRYKA SIENKIEWICZA. —

„QUO VADIS“

z EMILEM JANNINGSEM w roli cezara Nerona.

Przepych dawnego Rzymu. — Krwawe rządy cezara Nerona. — Męczarnie pierwszych chrześcijan.

Wkrótce: „HADZI-MURAT“ z Iwanem Mozżuchinem.

KINO „Czary“ w Czeladzi.

W piątek 30 stycznia i niedzielę dnia 1 lutego r. b.

Rekordowe arcydzieło polskiej produkcji filmowej

„Szlakiem Hańby“

według głośnej powieści A. Marczyńskiego. — W rolach gł.: Marja Malicka, Zofja Batycka (Miss Polonja), Bogusław Samborski, Władysław Walter, Jerzy Kobusz, Leszek Owron.

W niedzielę 1 lutego r.b. o godzinie 11.30 w południe PORANEK

Wielka legenda historyczna wykonana całkowicie w przepięknych kolorach p.t.: „WIKING“

W sobotę 31 stycznia r.b. kino nie będzie czynne z powodu Balu Straży Ogniowej.

KINO „Momus“ Pogoń.

Od piątku dnia 30-go stycznia do niedzieli 1-go lutego

Urozmaicony atrakcyjny program

„Gehenna pasierbicy“

Tragedja bezdomnej sieroty, miotanej pokusami losu. — W roli gł.: Ewelina Holt oraz Warwick Ward, H. Edwards, J. Hamilton.

NADPROGRAM komedja sportowa o niebywałem napięciu wrażeń „Puhar i dziewczyna“

NA SCENIE! Znany wirtuoz z koncertów w polskiem radio LOLEK BUDNICKI wykona szereg utworów na licznych instrumentach oraz piosenki i humorystyka.

W niedzielę dnia 1 lutego o godzinie 11 przed poł. PORANEK DLA MŁODZIEŻY

ANONS: W poniedziałek dnia 2 lutego Pat i Patachon „W obliczu śmierci“. —:— —:— Od środy 4 lutego „Halka“.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne im. profesora Sekułowicza. Warszawa, Żórawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Żądajcie prospektów

Na **kursy** Pisania i liczenia na maszynach oraz stenografji, przyjmuje zapisy kandydatów Biuro „Winoykator“ Sosnowiec 3-go Maja 14.

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia, modelowania Zaborowskiej. Krój najnowszy Akademji Paryskiej. Przyjmuje zapisy na nowy kurs. Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

ZAPISY Kandydatów na **Kursy** pisania i liczenia na maszynach, oraz — rozpoczynający się 4 lutego r. b. Kurs **Stenografji** przyjmuje codziennie Sekretarjat **Kursów Handlowych** M. Kołaczkowskiego w Będzinie, Sączewska 25. Zniżki 60 proc. na przejazd tramwajami.

KAPELMISTRZ przy ul. Małobądzkiej Nr. 1 w Będzinie przyjmuje lekcje w zakresie muzyki, wyucza gry na instrumentach, wykłada solfedzio, zasad muzyki, niższego i wyższego stylu harmonji, niższego stylu kontrapunktu oraz instrumentalji.

KURSY Kroju i Szycia zatwierdzone przez Ministerstwo Oświaty — przyjmuja zapisy na nowy kurs. Wyucza się kroju z najnowszych modeli. Po ukończeniu prawne świadectwa. Przygotowywuje się do dyplomów cechowych. Dla przyjezdnych ulgi. Opłata na raty. Sosnowiec, Teatralna 3. Stypułkowska.

ZAWIADAMIAMY że Koncesjonowane Kursy nauki pisania i liczenia na maszynach zostały przeniesione wraz z biurem „Pomoc" z ulicy 1-go Maja Nr. 14 w Sosnowcu na ulicę Warszawską Nr. 12 w Sosnowcu (w podwórzu). Po ukończeniu Kursu, praktyka biurowa bezpłatnie w biurze „Pomoc". Ukończysz Kurs nauki pisania na maszynach — najłatwiej otrzymasz posadę. Warunki zapłaty za Kurs wynoszą 30 zł. w ratach. Wpisy na Kursy odbywają się codziennie od 8-ej rano do 6-ej wieczorem.

POZNANIAK z akademickiem wykształceniem udziela lekcji i korespondencji niemieckiej. Zgłoszenia do Administracji pod „Poznaniak".

POSADY I PRACE.

ONDULATORKA manicurzystka również załatwia strzyżenie Pań, poszukuje pracy. Miejscowość obojętna prócz Będzina. Będzin, Ksawerowska 28. Gondarczyk.

POTRZEBNY uczeń na praktykę, ewentualnie na dokończenie praktyki. Zakład fryzjerski Cherczykowicza, Dąbrowa, Królowej Jadwigi 28.

POSZUKUJĘ młodej gospodyni od zaraz. Wiadomość: „Expres". Będzin.

FREBLANKA poszukuje zajęcia na przychodnią. Zgłoszenia do „Expresu Zagłębia". „Freblanka".

POTRZEBNY chłopiec do konia. Wiadomość: Dziewicza 14.

MŁODA, inteligentna panienka poszukuje zajęcia do dziecka. Zgłoszenia do administracji „Expresu Zagłębia" w Kielcach, ul. Kilińskiego 19 pod „Poszukująca".

WE wszystkich miastach Polski poszukujemy agentów, oraz panów mających obszerne znajomości. Duże zarobki zapewnione. Dąbrowa Górnicza, skryt. poczt. 153.

PIEKARZ cukiernik poszukuje posady. Zgłoszenia do filji „Expresu" Będzin.

POTRZEBNI agenci do sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby, zarobek dzienny od 20 — 30 złotych. Zgłoszenia Dąbrowa, Legjonów 13.

OGRODNIK rutynowany poszukuje pracy przy zakładaniu ogrodów owocowych, kwiatowych i warzywnych. Przyprowadza do należytego stanu stare zaniedbane ogrody. Łaskawe zgłoszenia: R. Kozłowski, Strzemieszyce, ulica Pocztowa.

POTRZEBNA panienka do Kawiarni w charakterze kelnerki, tylko z dobrą praktyką. Wiadomość: 1-go Maja 14, dozorca wskaże.

NOWOŚĆ! Poszukuje się zdolnych Pań i Panów do lekkiej akwizycji dotychczasowy nieznany artykuł pierwszej potrzeby. Zgłaszać się Sosnowiec, Targowa 6 II p. Firma „Oszczędność", telefon 5-96.

POTRZEBNE uczenice do szycia. Dąbrowa, Wiejska 7, II piętro.

PAŃ i Panów poszukuje do sprzedaży praktycznych opatentowanych nowości. Sosnowiec, Piłsudskiego 70. Gryncman.

Poszukiwani na prowizję

przedstawiciele

na Będzin, Dąbrowę, Sosnowiec, Zawiercie. Zgłoszenia przyjmuje od 12 do 15

Biuro Windykacyjne

w Będzinie, Sączewska 25.

LOKALE

SKLEP nadający się na wszelki interes i pokój z kuchnią do wynajęcia. Sosnowiec, Staropogońska 4.

MIESZKANIE do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią, przedpokój z wygodami. Czeladź, Gawrońce 17, tel. 33.

POKOJ umeblowany wynajmę. Dąbrowa, Krótka 3, brama I-sze piętro.

POKOJ umeblowany do wynajęcia. Sosnowiec, Bracka 2—12, II piętro.

SKLEP w dobrym punkcie do odstąpienia wraz z mieszkaniem z powodu zmiany interesu. Wiadomość: filja „Expresu" Czeladź.

FRONTOWY duży pokój z osobnem wejściem dla solidnego pana lub dwóch. Wiadomość: „Expres" Będzin.

DO wynajęcia 2 pokoje z kuchnią. Na żądanie z meblami. Wiadomość: Będzin, telef. 5-14.

GARAŻE tanio do wynajęcia. Adres w administracji.

POKOIK umeblowany oddam dwóm panom. Leszno 4, m. 3.

BACZNOŚĆ mieszkania do wynajęcia, 1 — 2 pokojowe i 4 pokojowe, kuchnia i balkon, mogą się nadawać dla krawca na skład ubrań. Porąbka - Zawodzie koło kop. Juljusz. Łusicki.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Sosnowiec, Sielecka 9-a. Gospodarz.

POKÓJ umeblowany z oddzielnem wejściem wynajmę dwóm. Sosnowiec, Czysta 1, parter.

POKÓJ duży słoneczny umeblowany oświetlony, osobne wejście, obsługa do wynajęcia. Sielecka 34, ganek.

DO wynajęcia pokój z kuchnią, przed pokojem i śpiżarnią w Sosnowcu, ul. Rudna 21.

ODNAJMĘ jeden lub dwa komfortowe pokoje z wszelkiemi wygodami, telefon, łazienki, parter Teatralna 1, Gutowski 6—10.

Zgubione dokumenty.

OGŁOSZENIE. Ludwik Rachwał dnia 29.I. zgubił papiery wartościowe w Kazimierzu pomiędzy pocztą a cmentarzem, wydane przez Spółdzielczy Bank Zaliczkowy Stanisławów, które się unieważnia. Uprasza się łaskawego znalazcę o zwrot za wynagrodzeniem.

GOLA Jan zgubił książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

JÓZEF Ber Szczekacz zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

JULJAN Gąciarz zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

FELIKS Garbuliński zgubił książeczkę kasy chorych nr. 185391, wydaną w Sosnowcu.

Matrymonjalne.

Uwaga!

Chcesz wyjść za mąż, lub ożenić, zgłoś się piśmiennie do Pierwszego Zagłębiowskiego Matrymonialnego Biura „MATRYHAS". Sosnowiec, 1-go Maja (nowy dom). Wysyłamy oferty według wymagań. Dyskrecja zapewniona. Na porto załączyć znaczek 50 gr.

FRYZJER, na własnem samodzielnem stanowisku, lat 22, pragnie poznać inteligentną panienkę w celu matrymonjalnym; posag skromny. Korespondencje listowne proszę nadsyłać: „Expres" Będzin pod „Muzykalny".

Kupno i sprzedaż.

KAFLE białe polerowane po cenach konkurencyjnych od 30 — 45 gr. sprzedaje Kaflarnia Siewierz, Rynek — Zieliński.

Ryby

Sandacze mrożone i bite karpie po 3.50 kg., tylko można dostać u H. Oksenhendlera, Dekierta Nr. 7, hale rybne.

SPRZEDAM lodówkę, szafę i szyld tytoniowy szklany. Tkacz, Sielecka 8.

PLAC do sprzedania w Czeladzi, przy ulicy Bytomskiej. Wiadomość: Władysław Nowakowski, Bytomska 77.

DO sprzedania harmonja stoliczkowa w dobrym stanie. Majowa 8. Duda.

SPRZEDAM kilka placy bardzo tanio. Czeladź, Nowopogońska 23. Goldwasser.

CEGIELNIĘ ręczną sprzedam w Będzinie, przestrzeni 180 prętów, cena przystępna. Wiadomość: Będzin, Okrzei, dom Waldmana. Siwiec.

OKAZYJNIE sprzedam w dobrym stanie maszynę krawiecką „Singera", bębenkową, dobre skrzypce i dobry duży gramofon. Będzin, Ksawera, Paryska 7. Dobrowolski.

NA miarę pasy do elegancji i lecznicze, ściśle stosowane do budowy ciała. „Rozalja". Sosnowiec, Deblińska 11.

SPRZEDAM gramofon lub zamienię na rower. Wiadomość: Dąbrowa, ul. Legjonów 139.

PLAC do sprzedania 25 prętów na Środuli. Wiadomość: ul. Krasińskiego 14.

PATEFON do sprzedania w dobrym stanie. Wiadomość: Sosnowiec, Pańska 27.

SPRZEDAM stragan z towarem. Wiadomość: Kwiecień, Hale Rozwoju.

SPRZEDAM rower męski, damski w dobrym stanie. Sosnowiec, Orla 16.

SPRZEDAM dom 4 ubikacje wolne. Cena 6000 złotych. Sprzedam dom 2 ubikacje wolne. Cena 3000 złotych. Wiadomość Dąbrowa, Wiejska 22. Kępa.

Z POWODU wyjazdu sklep spożywczy z koncesją tytoniową do sprzedania. Wiadomość w administracji.

BEZ NAUCZYCIELA uczcie się literatury polskiej, języków obcych, historji, geografji, matematyki, muzyki etc. Szczegółowy katalog wysyła gratis wydawnictwo „Pomoc Szkolna" Wajnera, Warszawa, Bielańska 5/42.

WYDZIERŻAWIĘ lub sprzedam dom murowany: 4 pokoje, sklep w Niegowoniecach, szkoła, Łazy.

DO sprzedania dom murowany jednopiętrowy o siedmiu ubikacjach i 26 prętów placu. Niwka, Kolonja Limanowskiego. August Marek.

PARAWANIK artystycznie wykonany, kredens kuchenny, szafa, łóżko dębowe, gramofon z płytami sprzedam. Pogoń, Florjańska 11. Wecel.

BUDKA do sprzedania w targu. Wiadomość: Mazowiecka 8-a. Stanisława Wiewiórowska.

URZĄDZENIE sklepowe sprzedam. Wiadomość: Milowice, ul. Złota Nr. 1. Kinińska.

SPRZEDAM 2 place 63 prętów w Sosnowcu, ul. Wapienna. Cena przystępna. Wiadomość: Jan Korzec, Sosnowiec, Wapienna 4.

DOMEK jednopiętrowy do sprzedania. Dwa mieszkania wolne. Cena do omówienia. Wiadomość: Sosnowiec, Kopernika 3, u Franciszka Sularza.

GARNITUR nowy czarny okazyjnie sprzedam 150 zł. na spłaty. Sosnowiec, Piłsudskiego 102. Bień, wykonuje na zamówienia garderobę damsko — męską na czteromiesięczne spłaty. Potrzebny uczeń.

Z POWODU wyjazdu sprzedam zaraz lub wydzierżawię dom murowany o 5 ubikacjach wraz ze sklepem i dużym owocowym ogrodem, oraz sprzedam sklep spożywczo - kolonjalny z koncesją na sprzedaż win, wódek i wyrobów tytoniowych. Zgłoszenia piśmiennie do filji „Expresu Zagłębia" w Zawierciu „pod sprzedaż".

RADJO kryształkowe na głośnik lub sam głośnik tanio sprzedam. Sosnowiec ul. Tabelna Nr. 14. Kecher.

Maszyny

do szycia bębenkową i gabinetową z pięciu szufladami i Singera bębenkową mało używaną sprzedam tanio i na dogodnych warunkach. Haftu nauczę. Okazyjnie gramofon nowy, walizkowy dwu sprężynowy za 130 zł. Sosnowiec, Narutowicza 20 w Targu Sieleckim. Harlak.

DOM nowy pokój z kuchnią murowany z ogródkiem z powodu tranzlokacji do sprzedania. Kwiatkowski, Łazy, ul. Kolejowa.

MOTOR elektr. 3 KW., transmisję 9 m., kowadło 100 kg. kupię. Oferty do Administracji.

ŁÓŻKA dębowe i nocne szafki do sprzedania bieliźniarka i stół rozsuwany, ul. Chemiczna 14 przy Nowym Będzinie.

DO sprzedania place pod budowę na Warpiu. Wiadomość: Dąbrowa, Kościuszki 4. Geborska.

SPRZEDAM harmonję stoliczkową. Dąbrowa, Heronimska 32. Madej.

MAGIEL do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, Wiejska, róg Sobieskiego, Budka Owocarnia.

Okazja!

otomana nowa dywanowa do sprzedania tanio. Sosnowiec, 1-go Maja 14.

PIANINO krzyżowe, czarne, mało używane, pierwszorzędnej firmy, prześliczny ton, sprzedam tanio byle zaraz. Kielce, Sienkiewicza 52, lewa oficyna. Sielecka.

Miód

naturalny kresowy blaszanka 5 kg .19.50

Grzyby

dobre prawe od 8 zł za kg. tylko w sklepie Koziołkowa i Jędryczka Sosnowiec 3 go Maja 21.

RESTAURACJA wraz z lokalem do sprzedaży na własność lub wydzierżawienia od zaraz. — Wieś duża, letniskowa, na miejscu Gmina i Kościół, stacja Kolejowa Sędziszów odległa o 6 klm. Szosa i kolejka konna od stacji. — Wiadomość u właściciela w Słupi obok Szczekocin. Restauracja.

RÓŻNE.

WRÓŻKA wróży wiedzą tajemną, pokazuje narzeczonego, narzeczoną. Przyjmuje cały dzień od 2 — 3 zł. Krzywa 1, II piętro w podwórzu.

BACZNOŚĆ! Chcesz napisać podanie udaj się do

Biura pisania próśb,

J. Bednarczyka w Dąbrowie za magistratem biały domek.

PRZYJMĘ jednego pana na mieszkanie. Towarowa 9. Łuba.

ZAGINĄŁ pies biały szpic, pudel. Kto by wiedział o takowym zechce dać znać do „Expresu" w Będzinie za wynagrodzeniem.

PSY wszelkich ras — pokojowe — łańcuchowe — do polowania — policyjne — tresowane — nietresowane — łowców szczurów — poleca światowej sławy firma: „Canisport" Kraków skrytka pocztowa 299 (Dołączyć na prospekt 50 groszy znaczkami).

ZA długi mojej żony Marji z Wierciochów z dniem dzisiejszym nie odpowiadam. Jan Taczanowski, Sosnowiec, Grochowa 13.

ODSTĄPIĘ skład węgla. Sosnowiec, Będzińska 19. J. Pawlik.

PRACOWNIA kołder przyjmuje zamówienia, oraz stare kołdry przerabia. Sosnowiec, 3-go Maja 5, w podwórzu. Marja Grudniewiczowa.

FOTOGRAFJE do dowodów kolejowych i osobistych wykonywa na poczekaniu. L. Zaiera Sosnowiec, 3-go Maja 15.

WYŻYMACZKI do reperacji przyjmuje Fabryka Wyżymaczek „Laura" Sosnowiec, Dekerta 13, wejście z podwórza I-sze piętro, codziennie do godz. 5-ej pp.

NOWOOTWARTY
SKŁAD PASZY
W. GALAS
w DAŃDÓWCE
przy ul. Daniłowskiego 5.
Ceny bardzo przystępne.

ZARZĄD WARSZAWSKICH KURSÓW SAMOCHODOWYCH Sosnowiec, Warszawska 22 zaprasza byłych i obecnych uczni, jak również zainteresowanych na wykład ilustrowany przezroczami o oliwieniu. W dniu 3 lutego, godzina 18-ta.

Warszawskie

Kursy Samochodowe Inż. Froma przy Klubie im. Marsz. Piłsudskiego w Sosnowcu, Warszawska 22, telefon 4-92. Sekretarjat czynny od godz. 9-tej do 19 tej.

OSTRZEŻENIE. Za żyrowane weksle względnie zaciągnięcie pożyczki lub długów poczynionych przez żonę moją Aleksandrę Babczyńską z Otrębskich nie odpowiadam. Będzin, Górnicza 9, Józef Babczyński.

KURSY SZOFERÓW MECHANIKÓW I WARSZTATY SAMOCHODOWE St. Konopki. Promyka 9. Zapisy na nowy kurs, codziennie. Nauka płatna ratami, gwarantowana. Praktyka jazdy wirażowa. Kursy posiadają Modele w przekroju różnych pojazdów Mechanicznych.

NA dom wartości około 200 tysięcy złotych w dobrym punkcie poszukuję pożyczki 10 tysięcy złotych na I-szy numer hipoteki. Warunki dogodne. Zgłoszenia kierować do „Expresu" dla „K".

SPÓLNIK potrzebny. Kapitał nieduży, interes dobry. Sosnowiec, Sielecka 6. Gałka.

POSZUKUJE się koncesji na skład wódek. Zgłoszenia do „Expresu" pod „Koncesja".

OSTRZEGAM przed kupnem placu przy ul. Gzichowskiej 73, należący do Sołtysika Jana, znajdują się sukcesorowie.

5000 ZŁOTYCH pożyczki długoterminowej bezprocentowej ma możność każdy otrzymać na dogodnych warunkach spłaty. Zgłoszenia osobiste i piśmienne: Dąbrowa Górnicza Łabędzka 32, Henryk Pawłowski.

BUDKA handlowa, dobry punkt, do wydzierżawienia od zaraz. Wiadomość u Pawełczyka Jana, Sosnowiec Florjańska 11.

ZA długi żony mojej Stefanji nie odpowiadam i płacił nie będę. Józef Bielada, Dąbrowa.

PORTRETY kredkowe, tuszowe, sepia i kolorowe — pierwszorzędna robota — wykonuje dla fotografów i przedsiębiorców w większych ilościach po bardzo niskich cenach. Pracownia Art. Portretów „Pegaz". Sosnowiec, Skrzynka pocztowa Nr. 65. Na żądanie cennik bezpłatnie.

ZAWIADOMIENIE. Zarząd Domu Ludowego w Sosnowcu zawiadamia Obywateli Członków, iż w dniu 8 lutego r. b., w niedzielę w lokalu własnym przy ulicy Jasnej Nr. 26, o godz. 10-ej odbędzie się ogólne roczne zebranie Członków Domu Ludowego w Sosnowcu. W razie nie przybycia dostatecznej do prawomocności uchwał liczby członków, zebranie w II im terminie odbędzie się w tymże dniu i tymże lokalu o godz. 11-ej, prawomocne bez względu na ilość obecnych na zebraniu osób. Porządek dzienny: 1. Zagajenie i wybór prezydjum. 2. Odczytanie protokułu z ostatniego ogólnego zebrania. 3. Sprawozdanie z działalności instytucji za rok 1930. 4. Bilans za rok 1930. 5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 6. Zatwierdzenie budżetu na rok 1931. 7. Dokompletowanie Zarządu. 8. Wybór Komisji Rewizyjnej. 9. Sprawa zaciągnięcia pożyczki na spłatę długu Kraupego. 10. Wolne wnioski, które winny być zgłoszone piśmiennie Zarządowi najpóźniej na 4-ry dni przed zebraniem. Uwaga. 1. Członkowie zalegający w opłacie składek członkowskich udziału w Walnem Rocznem Zebraniu Członków brać nie będą mieli prawa. 2. Wstęp na salę zebrania jest dozwolony tylko za okazaniem legitymacji członkowskiej.

ZAKŁAD zegarmistrzowski ul. Czysta Nr. 7, wykonuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarów wieżowych, ściennych, kieszonkowych, antyków, chronometrów, zegarów kontrolnych samochodowych itp. z gwarancją 3-ch letnią, wykonanie solidne a najlepiej się przekonać.

Wydawca: Helena Monsiorska.

Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec, ul. Teatralna 1, tel. 4-94.